

10.02.2023 Tarihli Bilgi Notu

6 Şubat 2023'te meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremler bölgedeki 10 ili etkiledi. Başta 1999 Marmara Depremi olmak üzere, Türkiye'de ve dünyada meydana gelen **afetlerde çocukların refakatsiz kalabildiğini ve hak ihlallerinin yaşanabildiğini** biliyoruz. Bu bilgi ve deneyimle, çocuk hakları alanında çalışanlar olarak 6 Şubat depreminin meydana geldiği günden beri süreci dikkatle takip ediyoruz.

6-10 Şubat 2023 tarihleri arasındaki sosyal medya paylaşımlarını tarayarak ve teyit ederek yaptığımız takip çalışmalarına dair 2. bilgi notumuzu paylaşıyoruz.

10 Şubat Cuma günü saat 17:00 itibariyle, **en az 168 çocuk hakkında arama ilanı** verildiğini ve hastanelerde **çok sayıda kimliksiz çocuk bulunduğunu** tespit ettik.

İlanların bir kısmının çocuklarını aradığı belirten ailelere/yakınlara, bir kısmının ise ailesinden/yakınlarından ayrı düşmüş refakatsiz çocuklara ait olduğunu görüyoruz.

Taradığımız, teyid ettiğimiz, çocuk güvenliği ilkelerini dikkate alarak kaydettiğimiz verileri resmi kurumlarla düzenli olarak paylaşıyoruz.

Bu verilerle;

- **168 çocuktan 30'unun** aileleri/yakınları tarafından **bulunduğunu**, ancak **20 çocuğun hayatını kaybettiğini**,
- Verilen ilanlardaki çocukların yaklaşık **%70'inin 0-3 yaş** aralığında olduğunu,
- İlanların **%13'ünde çocukların isim bilgisinin bulunmadığını**,
- İlanların sırayla **Hatay, Adıyaman, Kahramanmaraş, Gaziantep, Malatya, Şanlıurfa** illerinde yoğunlaştığını, ancak il bilgisi bulunmayan ilanların da olduğunu belirtebiliriz.

Bu bilgilerin dışında, çocukların (tespit edebildiğimiz kadarıyla) **Ankara, İstanbul, Adana, Mersin, Kayseri, Konya, Diyarbakır illerindeki hastanelere sevk edildiğini** ve sevk edilen çocukların takibinde zorluklar yaşandığını söyleyebiliriz.

Çocukların, buldukları bölgelerdeki hastanelere, başka illerdeki hastanelere ya da başka kurumlara sevk edilmesi sırasında **çocuk güvenliği ilkelerini dikkate alan, kesintisiz, düzenli ve merkezi bir kayıt-takip sisteminin olmayışı**, sosyal medya üzerinden gerçekliğini teyit edemediğimiz birçok **çocuk listesinin/görselinin dolaşıma girmesine** neden olmuştur.

Bu durum;

- Çocukların mahremiyet ve unutulma haklarını ihlal etmekte, güvenliklerini riske atmakta,
- Depremden etkilenen ve çocuklarını arayan ailelerin/yakınların içinde bulunduğu koşulları daha da zorlaştırmakta,
- Kriz durumunda hizmet veren profesyonellerin ve gönüllülerin iş yükünü daha da artırmaktadır.

Mevcut tablonun daha fazla çocuk hakkı ihlaline neden olmaması için, başta **Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı** olmak üzere ilgili bakanlıkların ve kurumların çalışmalarını çocuk hakları perspektifiyle takip etmeye devam edeceğiz.

Dayanışmayla,
Afet Çocuk Sivil Koordinasyon Ekibi